

Σημείωμα του Αρχισυντάκτη

Γενναιοδωρία, Διάλογος και Αλλαγή

Γιώργος Τσίρης

«Η γενναιοδωρία αρχίζει στο *καλωσόρισμα*: μια φιλοξενία που προσφέρει οτιδήποτε έχει ο οικοδεσπότης το οποίο θα ανταποκριθεί στην ανάγκη του φιλοξενούμενου» (Frank 2004: 2).

Σας *καλωσορίζω* στο νέο τεύχος του *Approaches*. Γράφοντας το παρόν σημείωμα – μόλις τρεις εβδομάδες μετά το Παγκόσμιο Συνέδριο Μουσικοθεραπείας (7-12 Ιουλίου 2014, Αυστρία) – βρίσκω τα περιεχόμενα αυτού του τεύχους να αντηχούν με δύο θέματα που χαρακτήρισαν το συνέδριο: τη *γενναιοδωρία* και το *διάλογο*.

Στο βιβλίο του, *The Renewal of Generosity*, ο κοινωνιολόγος Arthur Frank γράφει για το ρόλο της γενναιοδωρίας στη μεταμόρφωση της «διεφθαρμένης ιατρικής» σε σχέσεις φροντίδας και διαλόγου μεταξύ επαγγελματιών («οικοδεσποτών») και ασθενών («φιλοξενούμενων»). Στον κόσμο μας, όπου η γενναιοδωρία έχει παραμορφωθεί από μια ηθική σχέση σε ένα διαχειριστικό πρόβλημα, ο Frank προτείνει μια εναλλακτική προοπτική: μια προοπτική όπου η φιλόξενη και διαλεκτική φύση της γενναιοδωρίας γίνεται χώρος αμοιβαίας αλλαγής τόσο των οικοδεσποτών όσο και των φιλοξενούμενων.

«Η γενναιοδωρία [...] αρχίζει πάντα στο διάλογο: μιλώντας με κάποιον, όχι για αυτόν· εισχωρώντας σε ένα χώρο μεταξύ του εγώ και του εσύ, στον οποίο παραμένουμε άλλοι, *αλλαγμένοι*, αλλά στον οποίο ο καθένας μας προσφέρει τον εαυτό του να αλλάξει από τον άλλο» (Frank 2004: 126).

Παρόλο που το πλαίσιο αναφοράς του Frank είναι ο κόσμος της ιατρικής περίθαλψης, οι ιδέες του είναι καίριες και για άλλους επαγγελματικούς χώρους όπου ιδέες, αξίες και πρακτικές αναπτύσσονται, ανταλλάσσονται, διαθλούνται, εξετάζονται, προκαλούνται και ενίοτε απορρίπτονται. Η γενναιοδωρία (η προσφορά γενναίων δώρων, βλ. Φρουδάκη 2012: 47) αποτελεί πράγματι μια γενναία, περιπετειώδη πράξη. Δύο ξένοι επιθυμούν να γνωριστούν και αυτή η γνωριμία ενέχει προκλήσεις οι οποίες μπορεί να οδηγήσουν ακόμη

και σε «παρεξήγηση» του ενός από τον άλλο. Ως γενναία πράξη όμως, το κλειδί της γενναιοδωρίας είναι η αποφυγή της αποξένωσης ή ‘γκετοποίησης’ του άλλου και η παραμονή των δύο σε διάλογο (Ansdell 2001· Tsiris 2013).

Υπό αυτό το πρίσμα, και με *φιλοξενούμενους* από διάφορες χώρες, το Παγκόσμιο Συνέδριο πρόσφερε μια γενναιοδωρή πλατφόρμα για ανταλλαγή και εποικοδομητικό διάλογο, και ελπίζω πως στο τέλος φύγαμε όλοι έστω και λίγο *αλλαγμένοι*.

Ομοίως, αυτό το τεύχος του *Approaches* προσφέρει μια πλατφόρμα όπου συγγραφείς από ετερογενή κοινωνικο-πολιτισμικά πλαίσια και θεωρητικούς προσανατολισμούς επικοινωνούν ένα εύρος θεραπευτικών και εκπαιδευτικών μουσικών πρωτοβουλιών. Παρά την ποικιλομορφία τους, οι ιδέες και οι πρακτικές που καταγράφονται σε αυτό το τεύχος αντανakλούν τις προσπάθειες των «οικοδεσποτών» (συγγραφέων: επαγγελματιών και ερευνητών) να ακούσουν και να ανταποκριθούν στις ανάγκες των «φιλοξενούμενων» τους (πελατών μουσικοθεραπείας, μαθητών, των οικογενειών τους και ούτω καθεξής).

Το τεύχος αρχίζει με μια συνέντευξη της Ανθής Αγρότου – μιας σημαντικής προσωπικότητας στην ανάπτυξη της μουσικοθεραπείας στην Κύπρο. Ερωτούμενη από τη Δώρα Παυλίδου, η Αγρότου αφηγείται το προσωπικό της ταξίδι στη μουσικοθεραπεία – ένα ταξίδι που απεικονίζει το πώς η ιστορία και το έργο ενός ατόμου είναι συνυφασμένο με τις ευρύτερες ιστορικές και κοινωνικο-πολιτικές συνθήκες εντός των οποίων ενεργεί. Η Melita Belgrave γράφει για την ανάπτυξη ενός μουσικού προγράμματος διά βίου μάθησης για ηλικιωμένους στις ΗΠΑ, ενώ ο Bo Nilsson παρουσιάζει μια ερευνητική μελέτη η οποία διεξήχθη στη Σουηδία με σκοπό τη διερεύνηση των πρακτικών μουσικής εκπαίδευσης που εφαρμόζονται στα πλαίσια ψηφιακής μουσικής δημιουργίας με νέους με ειδικές ανάγκες. Η έρευνα της Margaret Broad εξετάζει τον δυναμικό ρόλο της μουσικοθεραπείας με γονείς που πενθούν ύστερα από αποβολή ή θνησιγένεια. Επιπλέον, αυτό το

τεύχος περιλαμβάνει την ανταπόκριση του Niall Mc Guigan από το συνέδριο «*Rethinking Interdisciplinary Collaboration: Towards New Ethical Paradigms in Music and Health Research*», καθώς και πέντε βιβλιοκριτικές από την Tamsin Dives, την Carol Chambers, την Ευαγγελία Αραχωβίτη, τον Bob Heath και τη Στέλλα Κολυβοπούλου αντίστοιχα.

Κλείνοντας αυτό το σημείωμα, θα ήθελα να μοιραστώ μαζί σας ορισμένες πρόσφατες εξελίξεις, αλλά και μελλοντικές κατευθύνσεις του περιοδικού:

- Το *Approaches* εισήγαγε την ενότητα [Πρώτη Ματιά](#) η οποία παρέχει προκαταβολική διαδικτυακή πρόσβαση σε κείμενα πριν από την έναξή τους σε ένα περιοδικό τεύχος. Βελτιώνοντας την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών αξιολόγησης και δημοσίευσης του περιοδικού, η [Πρώτη Ματιά](#) ελαχιστοποιεί το χρονικό διάστημα μεταξύ υποβολής και δημοσίευσης των κειμένων.
- Το *Approaches* έχει ανακοινώσει δύο προσεχή ειδικά θεματικά τεύχη. Το πρώτο, «[Η Μουσικοθεραπεία στην Ευρώπη: Πορείες Επαγγελματικής Ανάπτυξης](#)», είναι ο καρπός της συνεργασίας μεταξύ του *Approaches* και της Ευρωπαϊκής Συνομοσπονδίας Μουσικοθεραπείας (EMTC). Το δεύτερο ειδικό τεύχος, «[Μουσικοθεραπεία, Δραματοθεραπεία, Χοροθεραπεία και Εικαστική Θεραπεία: Διεπιστημονικοί Διάλογοι](#)», αντανακλά το ενδιαφέρον του περιοδικού για την προώθηση της διεπιστημονικής συνεργασίας και ανταλλαγής. Πιθανοί συγγραφείς ενθαρρύνονται να επικοινωνήσουν με τις αντίστοιχες προσκεκλημένες συντάκτριες και να συζητήσουν τις συγγραφικές τους ιδέες.
- Κατά τη διάρκεια του Παγκόσμιου Συνεδρίου, το *Approaches* συμμετείχε στη συνάντηση των συντακτών διεθνών περιοδικών μουσικοθεραπείας. Μεταξύ άλλων, είχαμε την ευκαιρία να συζητήσουμε για τις διάφορες προϋποθέσεις ηθικής δεοντολογίας σε συνάρτηση με τις διαδικασίες ομότιμης αξιολόγησης και την πολιτική ανοικτής πρόσβασης των περιοδικών.
- Η αναπτυσσόμενη συντακτική μας ομάδα καλωσορίζει δύο νέα μέλη: τη Μίτση Ακογιούννογλου-Χρήστου (Ελλάδα) και τη Melanie Voigt (Γερμανία).
- Ως ‘αγγελιαφόρος’, ο *Ερμής* – το επίσημο ενημερωτικό δελτίο του *Approaches* – έχει καταστεί σημαντικό μέσο επικοινωνίας εθνικών και διεθνών νέων, καταμετρώντας σήμερα περισσότερα από 1100 μέλη ηλεκτρονικής

αλληλογραφίας¹. Η Κάνδια Μπουζιώτη ηγείται της ανάπτυξης του *Ερμή*, και μπορείτε να μοιραστείτε μαζί της τα δικά σας νέα από τον ευρύτερο χώρο της μουσικής και της ευεξίας: approaches.hermes@gmail.com

Στο πνεύμα αυτών των εξελίξεων, η συντακτική ομάδα του *Approaches* θα συναντηθεί στην Αθήνα τον Σεπτέμβριο του 2014. Σκοπός είναι η κριτική θεώρηση των τρέχουσων εργασιών, αλλά και των μελλοντικών κατευθύνσεων του περιοδικού. Ως *γενναιόδωροι οικοδεσπότες* (που διαρκώς προσπαθούμε να είμαστε!) μας ενδιαφέρει να κατανοούμε και να ανταποκρινόμαστε στις ανάγκες και τις επιθυμίες των *φιλοξενούμενων* μας, δηλ. σε εσάς: συγγραφείς και αναγνώστες. Σας προσκαλώ λοιπόν να επικοινωνήσετε μαζί μας (approaches.editor@gmail.com) και να μοιραστείτε τις ιδέες και τις προτάσεις σας σχετικά με τις αλλαγές που πιθανόν επιθυμείτε να δείτε στο *Approaches*.

Βιβλιογραφία

Ansdell, G. (2001). Musicology: Misunderstood Guest at the Music Therapy Feast? In D. Aldridge, G. di Franco, E. Ruud & T. Wigram (Eds.), *Music Therapy in Europe: Proceedings of the 5th European Music Therapy Congress* (pp. 1-34). Roma: ISMEZ/Onlus.

Frank, A. (2004). *The Renewal of Generosity: Illness, Medicine and How to Live*. Chicago: The University of Chicago Press.

Tsirir, G. (2013). Voices from the ‘ghetto’: Music therapy perspectives on disability and music (A response to Joseph Straus’s book “Extraordinary Measures: Disability in Music”). *International Journal of Community Music*, 6(3), 333-343.

Φρουδάκη, Μ. (2012). Βιβλιοκριτική: “Every Note Counts: The Story of Nordoff-Robbins Music Therapy” (Fraser Simpson). *Approaches: Μουσικοθεραπεία & Ειδική Μουσική Παιδαγωγική*, 4(1), 45-48. Ανακτήθηκε από το [http://approaches.primarymusic.gr/approaches/journal/Approaches_4\(1\)_2012/Approaches_4\(1\)_2012_Froudaki_Review_GR.pdf](http://approaches.primarymusic.gr/approaches/journal/Approaches_4(1)_2012/Approaches_4(1)_2012_Froudaki_Review_GR.pdf)

Προτεινόμενη παραπομπή:

Τσίρης, Γ. (2014). Γενναιοδωρία, διάλογος και αλλαγή. *Approaches: Μουσικοθεραπεία & Ειδική Μουσική Παιδαγωγική*, 6(1), 3-4. Ανακτήθηκε από το <http://approaches.primarymusic.gr>

¹ Για εγγραφή στη λίστα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, στείλτε email: approaches.adm1@gmail.com